

רשות ההגבלים העסקיים

החלטה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 בדבר

מתן פטור מאישור הסדר כובל

הסכם בין תופאפ תעשיות בע"מ ופרי גליל בע"מ

1. פתח דבר

ביום 1 במרס 2005 הוגשה בקשה למתן פטור לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 (להלן: "**חוק ההגבלים העסקיים**"), להסכם בין תופאפ תעשיות בע"מ (להלן: "**תופאפ**") לבין ויטה פרי גליל בע"מ (להלן: "**פרי גליל**") שעניינה העברת ייצור למפעל מתחרה.

לאחר שבחנתי את ההסדר ואת הכבילות המצויות בו, כמו גם את השפעתם האפשרית על התחרות בשוק הרלוונטי, ולאחר שנועצתי בועדה לפטורים ולמיזוגים, שוכנעתי כי הכבילות אינן מגבילות את התחרות בחלק ניכר של השוק המושפע מן ההסדר, וכי הן אינן פוגעות פגיעה של ממש בתחרות בשוק כאמור, כי עיקרו של ההסדר אינו בהפחתת התחרות או במניעתה, וכי אין בו כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו. מטעמים אלו ראוי ההסדר לפטור לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 (להלן: "**חוק ההגבלים העסקיים**"), בשל הנימוקים שיפורטו להלן.

2. הצדדים וההסכם

תופאפ, חברה פרטית בבעלות קובי פורת, רני פלס וישראל אדלר עוסקת בייצור ושיווק של ציפס, תפוז"א מקולפים לתעשיה, מוצרי תפוז"א בהקפאה מהירה, מזון קפוא וארוז, דגים קפואים מוכנים וירקות קפואים.

פרי גליל, חברה פרטית בבעלות מלאה של החברה הציבורית 3I, עוסקת בייצור, ייצוא והפצה של מוצרי מזון משומרים, פירות וירקות קפואים, בקופסאות, בצנצנות וכו', זיתים במי מלח, ציפס ומוצרי תפוז"א בהקפאה מהירה.

במסגרת ההסכם מבקשת תופאפ לייצר ציפס קפוא במפעלה של פרי גליל תוך שימוש בחומרי הגלם של תופאפ ובפיקוחה. ההסכם מוגבל לכמות של עד 5,000 טון ומוגבל במשכו עד תום שנת 2005. הפצת המוצר המוגמר נעשית על ידי תופאפ.

3. השפעת ההסכם על התחרות

בייצור ציפס קפוא פועלות ארבע חברות מקומיות: תופאפ, פרי גליל, תפוזן בע"מ, ומילוטל בע"מ. בנוסף מתקיים אף יבוא מצומצם בהיקפו וקיימים חסמים לכניסת יבוא נוסף לשוק המקומי. נתח השוק של תופאפ מוערך בכ- 24% ונתח השוק של פרי גליל מוערך בכ- 14%.

הרקע לבקשה שבפניי הוא זה: בראשית שנת 2005 נשרף מפעלה של תופאפ עד היסוד. לכן, תופאפ נעדרת כיום יכולת ייצור מיידית בתחום הציפסים הקפואים. אולם, תופאפ נקשרה זה מכבר עם חקלאים לרכישת חומר גלם, מחד, ועם לקוחות למכירת תוצרתה, מאידך. מכאן הבקשה כי אאפשר לתופאפ לחבור למפעל מתחרה ולייצר בו, על מנת שתוכל לקיים את מחויבויותיה, לצמצם את הפסדיה ולשמור את מקומה בשוק עד ליום בו תוכל לעמוד על רגליה שלה. להשלמת היריעה אציין כי החלטתי זו ניתנה עתה אך בשל הנסיבות המיוחדות שנוצרו עם שריפת מפעלה של תופאפ אישרתי לה עוד בתכוף לאירועים לפתוח במו"מ עם מפעלים מתחרים לעיבוד חומר גלם וזאת כדי למנוע נזק בלתי הפיך לתופאפ ולשרשרת הייצור שלה.

במסגרת ההסכם שהושג בין תופאפ לפרי גליל סוכס כי במהלך שנת 2005 תמסור תופאפ לפרי גליל תפוחי אדמה לעיבוד וזו תייצר עד 5000 טון מוצר מוגמר עבור תופאפ, בפיקוחה של תופאפ שאף תהיה אחראית לשיווק התוצרת באופן עצמאי.

דיני ההגבלים העסקיים בוחנים חבירה בין עסקים, קבועה או ארעית, על מנת לאתר יצירה או חיזוק של כוח שוק העשוי לפגוע בצרכנים. העברת פעילות מרכזית, כגון ייצור, לחברה מתחרה ודאי יוצרת זיקה מהותית בין עסקים, כאשר מתחרים לומדים על מבנה העלויות, כמויות הייצור, זהות הספקים וכך הלאה של מתחריהם. חשש נוסף הטמון בחבירה בין מתחרים הוא כי יוטמעו דפוסי שיתוף פעולה אשר יקשו על תחרות עתידית. ודאי כך בשוק ממועט מתחרים כזה שבפניי.

העברת פעילות ייצור למתחרה עשויה לעלות לכדי מיזוג חברות, תחת תנאים מסוימים ולכדי הסדר כובל בתנאים אחרים. במקרה זה, שיתוף הפעולה בין תופאפ לפרי הגליל מוגבל בהיקפו ובמשכו ולכן הוא לובש צורה של הסדר כובל על פי האמור בסעיף 2 לחוק ההגבלים העסקיים ועל כן זקוק הוא לפטור.

בבחינת ההסדר בטרם מתן הפטור יש לבחון אף את התועלת התחרותית הגלומה בו. במקרה זה יאפשר שיתוף הפעולה לתופאפ שמירת נוכחות בשוק באופן שיקל עליה לחזור לפעילות מלאה עם שיקום מפעלה.

מאחר ושיתוף הפעולה מוגבל הוא במשכו והיקפו, עיקרו אינו בהפחתת תחרות, הוא אינו כולל כבילות אשר אינן נחוצות, איני רואה כי טמון בהסכם זה חשש לפגיעה של ממש בתחרות בשוק.

4. סוף דבר

לאחר שנועצתי בוועדה לפטורים ומיזוגים, ראיתי לנכון להשתמש בסמכות הנתונה לי בסעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים ולהעניק את הפטור המבוקש.

תוקפו של פטור זה עד תום שנת 2005.

בהתאם לסעיף 15(א) לחוק ההגבלים העסקיים נתונה החלטתי זו לערר בפני אב בית הדין להגבלים עסקיים על ידי איגוד עסקי, ארגון צרכנים או כל אדם העלול להיפגע מההסדר הכובל עליו ניתן הפטור.

דרור שטרם
הממונה על הגבלים עסקיים

ירושלים, יג' סיון תשס"ה
20 יוני 2005